

2. vuositason vanhempainilta

KESKIVIIKKO 8.5.2024

TEEMANA YLIOPPILASTUTKINTO

Illan ohjelma:

Tervetuloa,

Taneli Palola

Ylioppilastutkinnon rakenne,

Marika Vuorela

Ylioppilaskirjoitusten hajauttaminen
ja kirjoitukseen valmistautuminen,

Ulla Huikari

Keskustelua ja illan päätös

Ylioppilastutkinto: järjestettävät kokeet

Kokelaan on suoritettava vähintään viisi koetta:

Äidinkielen ja kirjallisuuden koe on aina sisällyttävä tutkintoon

Tutkintoon on sisällyttävä vähintään yksi vaativampi koe:

- pitkä matematiikka
- vieras kieli
- toinen kotimainen kieli

Äidinkieli ja
kirjallisuus

Matematiikka

- pitkä
- lyhyt

Toinen
kotimainen kieli

- pitkä
- keskipitkä

Reaaliaineiden
kokeet

Vieraat
kielet

- pitkä
- lyhyt

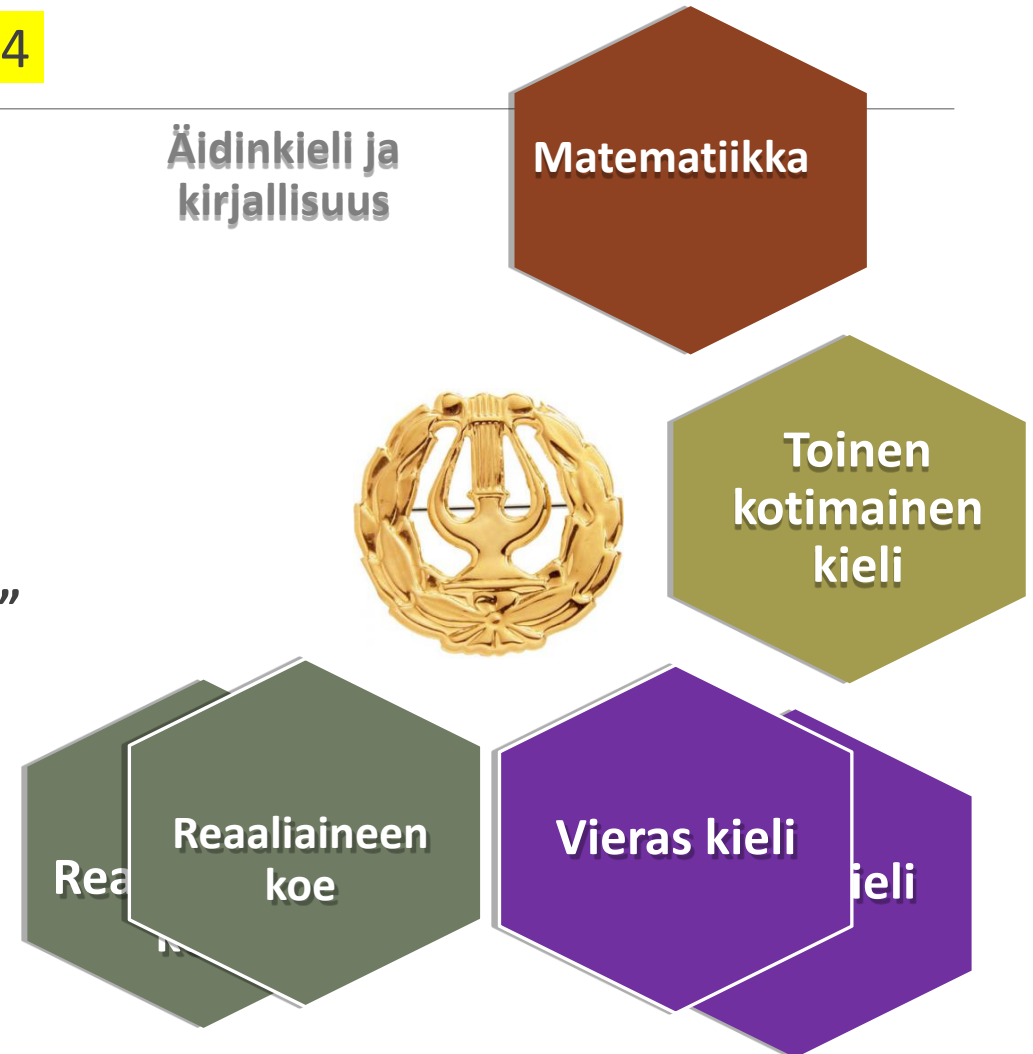
Valittavissa olevat kokeet

Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen lisäksi tutkintoon on sisällyttävä vähintään kolmesta alla olevasta ryhmästä 4 koetta:

- matematiikka
- toinen kotimainen kieli
- vieras kieli
- reaaliaineen koe

”Ylioppilastutkintoon on suoritettava yhteensä viisi koetta”

- mikäli jätät matematiikan tai toisen kotimaisen kielen kokeen pois, on suoritettava kaksi reaaliaineen koetta tai kaksi vieraan kielen koetta
- viiden kokeen joukossa voi olla vain yksi koe samassa oppiaineessa

Useammat kokeet

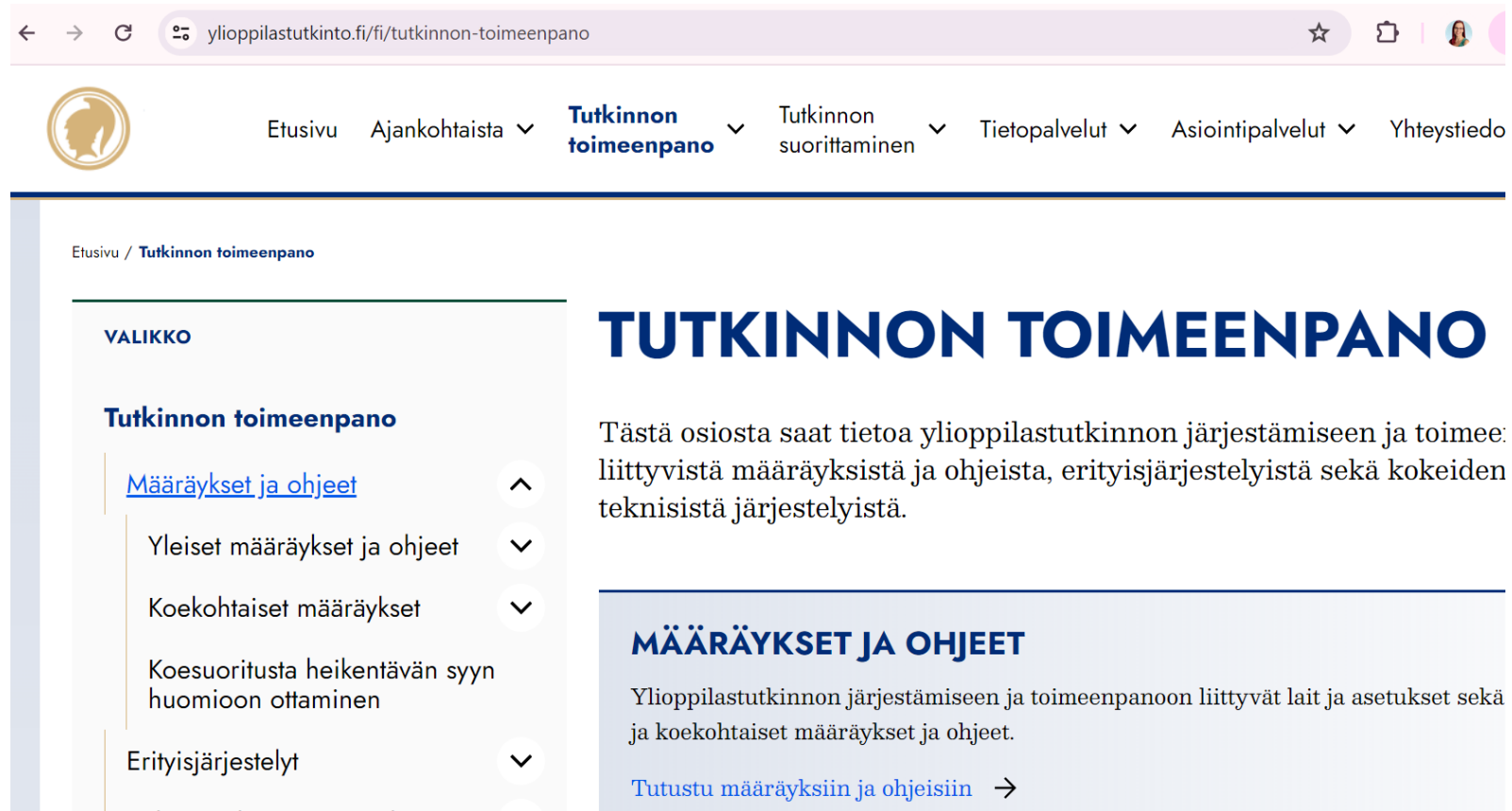
- Reaaliaineiden kokeita voi suorittaa useita, koska ne ovat eri oppiaineissa.
- Vieraan kielen kokeita voi myös suorittaa useassa eri kielessä.
- Tutkintoosi voi kuulua useampi koe samassa oppiaineessa

esim. pitkä ja lyhyt matematiikka tai englannin pitkän ja lyhyen oppimäärän koe

Mutta vain toinen saman aineen kokeista voi kuulua tutkintoon vaadittavien viiden kokeen joukkoon.

Yleisiä ja koekohtaisia ohjeita

www.ylioppilastutkinto.fi

The screenshot shows a web browser window with the URL ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano. The page features a navigation menu with items: Etusivu, Ajankohtaista, **Tutkinnon toimeenpano**, Tutkinnon suorittaminen, Tietopalvelut, Asiointipalvelut, and Yhteystiedot. The main content area is titled 'TUTKINNON TOIMEENPANO' and includes a sub-header 'Tutkinnon toimeenpano' in the left sidebar. The sidebar lists: VALIKKO, Tutkinnon toimeenpano, [Määräykset ja ohjeet](#), Yleiset määräykset ja ohjeet, Koekohtaiset määräykset, Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen, and Erityisjärjestelyt. The main text states: 'Tästä osiosta saat tietoa ylioppilastutkinnon järjestämiseen ja toimeenpanoon liittyvistä määräyksistä ja ohjeista, erityisjärjestelyistä sekä kokeiden teknisistä järjestelyistä.' Below this is a section titled 'MÄÄRÄYKSET JA OHJEET' with the text: 'Ylioppilastutkinnon järjestämiseen ja toimeenpanoon liittyvät lait ja asetukset sekä ja koekohtaiset määräykset ja ohjeet.' and a link: [Tutustu määräyksiin ja ohjeisiin](#).

Ylioppilaskokeisiin osallistumisen edellytykset

Lukion oppimäärää suorittava

- ✓ voit osallistua kokeeseen opiskeltuasi oppiaineen pakolliset opinnot
- ✓ jos vieraassa kielessä ei ole pakollisia opintoja, on opintoja oltava 6 opintopistettä
- ✓ jos reaaliaineessa ei ole pakollisia opintoja, on opiskeltava 4 opintopistettä
- ✓ erityisestä syystä rehtorin päätöksellä poikkeukset, jos on riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen

Koetehtävät perustuvat pakollisiin ja valinnaisiin opintoihin

Ammatillista perustutkintoa suorittava

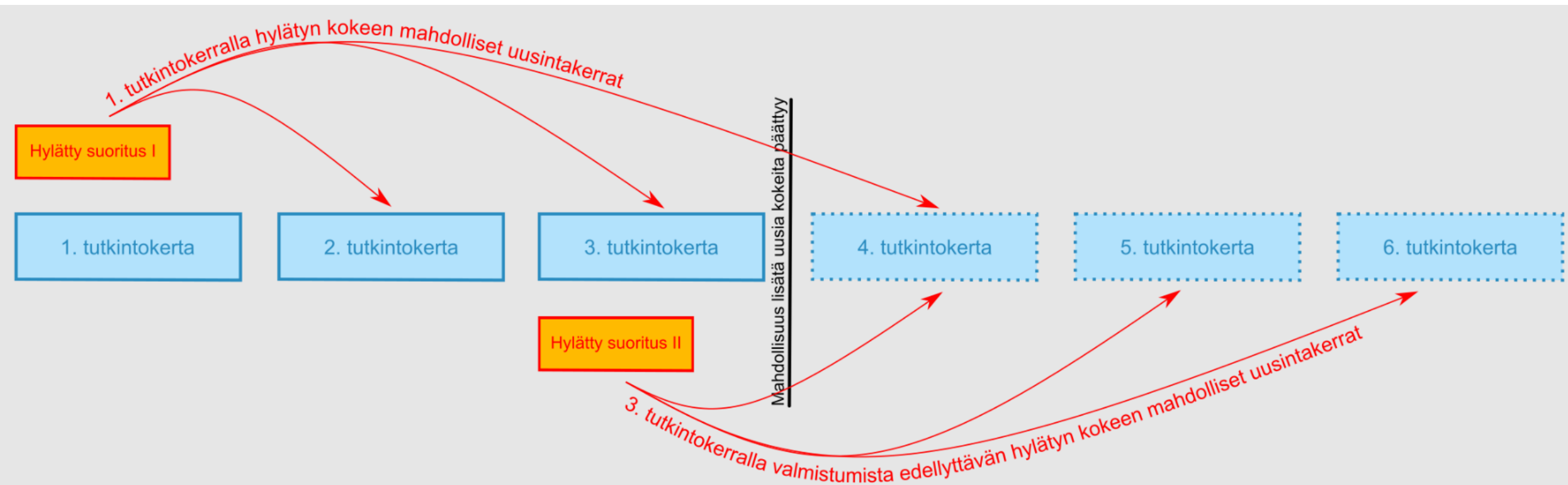
- ✓ voit osallistua suoritettuasi vähintään 90 opintopistettä vastaavan osaamisen

Kokeisiin ilmoittautuminen

- noudata kokeisiin ilmoittautumisessa lukion antamia ohjeita ja määräaikoja
- allekirjoitettu kirjallinen ilmoittautumishakemus jätetään lukion rehtorille
- ILMOITTAUTUMINEN ON SITOVA!
- myöhästyneen hakemuksen lautakunta voi hyväksyä vain sairauden tai muun erityisen painavan syyn vuoksi
- erityisen painavasta syystä voi hakea muutosta tai peruutusta Ylioppilastutkintolautakunnalta
- rehtori tarkistaa osallistumisoikeutesi ja sen epäämisestä annetaan perusteltu kirjallinen päätös

Tutkinnon suorittamisaika

- **Tutkinnon kokeet järjestetään kaksi kertaa vuodessa: syksyn tutkintokerta ja kevään tutkintokerta**
- **Tutkintoon vaadittavat kokeet suoritetaan enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.**
- **Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla.**
- Tutkintoon voi lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.
- Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa tason.
- Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.
- Hyväksytyä koetta voi uusia rajoituksetta.
- Tutkinnon valmistumisen jälkeen hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta ja tutkintoa voi täydentää uusilla tutkintoaineilla ja oppimäärillä.

Kuva: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tutkinnon-rakenne> 29.04.2024

Kokeen arvostelu

Laudatur

- koesuorituksen tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukion opettaja

Eximia cum laude
approbatur

- lopullisen arvosanan antaa Ylioppilastutkintolautakunta

Magna cum
laude approbatur

- jokaisesta kokeesta annetaan erillinen arvosana
- tulosten julkaisemisen yhteydessä lautakunta julkaisee myös lopulliset hyvän vastauksen piirteet, joista ilmenevät perusteet, joiden mukaan arvostelu on suoritettu

Cum laude
approbatur

Lubenter
approbatur

Approbatur

Improbatur

- tutkinnon tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan huoltajalle nähtäväksi lautakunnan ilmoittamassa verkkopalvelussa
- <https://opintopolku.fi/oma-opintopolku/>

Kompensaatio

Voit valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saisi hyväksytyä arvosanaa yhdestä tutkintoon vaadittavasta viidestä kokeesta.

Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta neljä hyväksytyllä arvosanalla, hän saa näistä neljästä kokeesta kompensatiopisteitä arvosanojen perusteella seuraavasti:

- laudatur 7,
- eximia cum laude approbatur 6,
- magna cum laude approbatur 5,
- cum laude approbatur 4,
- lubenter approbatur 3
- approbatur 2.

Kokelaan saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen: **kompensaatioon vaaditaan 10 kompensatiopistettä**

Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, hänelle otetaan kompensatiopisteiden laskemisessa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensatiopistesumman.

Koesuoritusta heikentävä syy

- Kokelas, joka on sairauden, vamman, erityisen vaikean elämäntilanteen, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, vieraskielisyyden taikka muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi estynyt suorittamasta kokeita samalla tavalla kuin muut kokelaat, voi suorittaa kokeen poikkeavasti.
- Ylioppilastutkintolautakunta päättää järjestelyjen käytöstä kokelaan tai hänen huoltajansa tekemän hakemuksen perusteella.
- **Tyypillisiä erityisjärjestelyitä: lisäaika kokeen suorittamiseen (+2 tuntia), erillinen pienryhmätila tai lepäämiseen tarkoitettu tila**
- Jos kokelaan koesuoritusta on heikentänyt sairaus, vamma tai muu niihin rinnastettava erityisen painava peruste, eikä erityisjärjestelyjen voida katsoa olevan riittäviä turvaamaan kokelaan edellytykset suorittaa koe yhtäläisesti muihin kokelaisiin nähden, voi Ylioppilastutkintolautakunta ottaa tämän arvostelussa huomioon (L 502/2019, 18 § 3 mom.).

Tutkintomaksut

Kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että suoritettavia kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, kokelas valitsee, mitkä sen tutkintokerran kokeista hän suorittaa maksuttomasti. (L 502/2019, 20 §.)

Oikeus maksuttomiin kokeisiin päättyy siihen, että kokelas saa ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi.

Jos kokelas saa maksuttomasti suoritetusta kokeesta **hylätyn arvosanan, hän saa uusia kokeen ilman maksua** (L502/2019, 20 §). Hylätyn kokeen uusiminen ilman maksua ei kuitenkaan ole mahdollista seuraavissa tapauksissa:

- kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen
- kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi
- kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.

Hyväksytyn kokeen uusimisesta peritään aina maksu. Ylioppilastutkinnon valmistumisen jälkeen suoritetuista kokeista peritään aina maksu.